

## ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΚΥΚΛΟ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

GEORGETOWN UNIVERSITY | VIRGINIA TECH (GRADUATE CENTER) | HARVARD UNIVERSITY | MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY (MIT) | BOSTON UNIVERSITY | HELLENIC COLLEGE HOLY CROSS (HCHC) | BOSTON COLLEGE | NEW YORK UNIVERSITY | CITY COLLEGE OF NEW YORK- CITY UNIVERSITY OF NEW YORK | COLUMBIA UNIVERSITY

“

*Η αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελλάδας – προϋπόθεση για να ακούσει και να δεχτεί η διεθνής κοινότητα την όποια εικόνα ή μήνυμα θέλουμε να προβάλλουμε – μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από πράξεις και ιστορίες που δείχνουν ότι η Ελλάδα δεν είναι όντως οι αποτυχίες ή τα συμφέροντα λίγων, αλλά οι ικανότητες, τα ταλέντα και τα επιτεύγματα των πολλών.*

”

Ο ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ



## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αποτυχία των λύσεων που εφαρμόστηκαν, το μέγεθος των διαρθρωτικών αλλαγών που πρέπει να ολοκληρωθούν και το γεγονός ότι στην πραγματικότητα βρισκόμαστε αντιμέτωποι μπροστά σε μία μνημειώδη κοινωνική κρίση αναφορικά με τις αντιλήψεις και τις αξίες μας, καθιστούν την ύπαρξη μίας συλλογικής πρωτοβουλίας δημόσιας διπλωματίας ακόμα πιο επιβεβλημένη.

Συνεχίζουμε ένα ταξίδι που ξεκίνησε πριν από σχεδόν δύο χρόνια, μέσα από το οποίο προσπαθήσαμε και προσπαθούμε να κεφαλαιοποιήσουμε εξειδικευμένες γνώσεις, τεκμηριωμένες εμπειρίες, δοκιμασμένες πρακτικές, ευρύτητα και υψηλού ενδιαφέροντος δίκτυα επαφών, ταλέντα και ιδέες.

Πιστεύουμε - σε πείσμα πολλών αλλά πρωτίστως σε πείσμα όλων αυτών των αντιλήψεων που ακόμα επικρατούν - ότι την χώρα μας και εμάς τους ίδιους δεν μπορεί να μας ορίζει κάποιος τρίτος και σίγουρα δεν θα μας σώσει κάποιος ένας ή κάποια μία πρωτοβουλία.

Εάν υπάρχει μία περίπτωση να καταφέρουμε να δημιουργήσουμε μέσα από την κρίση ένα καλύτερο, πιο δίκαιο, ασφαλές και βιώσιμο αύριο για τα παιδιά μας, αυτό μπορεί να γίνει μέσα από την συνεργασία, ενώνοντας δυνάμεις, ακούγοντας, συζητώντας και τελικά συνθέτοντας λύσεις και χτίζοντας προοπτικές.

## ΤΟ REPOWERGREECE

Ο στόχος του Repower Greece μετά από 18 μήνες παραμένει απλός, αλλά κατά την εκτίμηση μας, κομβικής σημασίας για το μέλλον της χώρας μας. Για να πείσουμε για την οποιαδήποτε εικόνα, να προσελκύσουμε ξένες επενδύσεις, να καλέσουμε επισκέπτες, να εξαγάγουμε τα προϊόντα μας ή να ισχυροποιήσουμε διμερείς σχέσεις, θα πρέπει να επανασυνδεθούμε με τους φίλους και συμμάχους μας, να ξανά-συστηθούμε και να καταφέρουμε τελικά να αποκαταστήσουμε την αξιοπιστία μας.

Για να το πετύχουμε αυτό πιστεύουμε ότι απαιτείται να επαναπροσδιορίσουμε την Ελλάδα στην αντίληψη της διεθνούς κοινότητας βάσει των επιτευγμάτων και της δημιουργικότητας των πολλών και όχι βάσει των αποτυχιών και συμφερόντων των λίγων.

Στην ομάδα του Repower γνωρίζαμε από την αρχή τί είχαμε να αντιμετωπίσουμε τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδος. Γνωρίζαμε από την αρχή ότι ο επαναπροσδιορισμός της Ελλάδας στην αντίληψη φίλων, συμμάχων, ομογενών, ακόμα και σκληρών επικριτών, δεν αποτελεί αντικείμενο μίας επιφανειακής αλλαγής μηνυμάτων ή “πακέτου” αλλά μία μακρά προσπάθεια η οποία πρέπει να στηρίζεται σε τεκμηριωμένα μηνύματα που θα αντανακλούν διαφορετικές αντιλήψεις, πρακτικές και νοοτροπίες.

Γνωρίζαμε ότι θα χρειαστούμε ειδικά διαμορφωμένα μηνύματα ανά ειδικό κοινό. Επιλέξαμε να εστιάσουμε σε δύο πεδία :

- Σε ακαδημαϊκά ιδρύματα σε χώρες ειδικού ενδιαφέροντος για την χώρα μας, αφού οι σημερινοί φοιτητές θα είναι οι αυριανοί συνομιλητές μας, και επιπλέον, οι αντιλήψεις της νεότερης γενιάς που θα διαμορφώσει αποφάσεις και λύσεις στο μέλλον είναι πιο φρέσκιες, δημιουργικές και εποικοδομητικές.
- Στις δεξαμενές σκέψης σε χώρες ειδικού ενδιαφέροντος για την χώρα μας, εκεί όπου σήμερα διαμορφώνονται πολιτικές και επηρεάζονται απόψεις σε εθνικά και διεθνή επίπεδα.

## ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ | ΗΠΑ, Φεβ.2013

Στα πλαίσια των παραπάνω και της βαθιάς αντίληψης ότι απαιτείται μία διαφορετική προσέγγιση στις επαφές μας, διοργανώσαμε έναν ακαδημαϊκό κύκλο συζητήσεων σε 14 πανεπιστήμια των Ηνωμένων Πολιτειών, συμπεριλαμβανομένων των Harvard, MIT, Georgetown και Columbia. Στόχος του προγράμματος αυτού ήταν μέσα από γόνιμες συζητήσεις και εποικοδομητικό διάλογο, να ακούσουμε και να ανταλλάξουμε σκέψεις και ιδέες και χρησιμοποιώντας ιστορίες-τεκμήρια της Ελλάδας που δημιουργεί, συνθέτει λύσεις και προχωράει, να διαμορφώσουμε τις συνθήκες αυτές που θα επιτρέψουν την αποκατάσταση της αξιοπιστίας της χώρας μας, σε ένα ειδικής βαρύτητας κοινό.

Κατά τις εκδηλώσεις αυτές, δεν κάναμε απλά μία μονοδιάστατη ομιλία που για άλλη μία φορά θα συγκεντρωνόταν στα προβλήματα της Ελλάδος και τελικά στο γνωστό ζήτημα ότι ήρθε η ώρα να βρεθεί μία λύση για την Ελλάδα. Αυτό είναι κάτι πλέον ευρέως γνωστό, και δεν έχει κανένα νόημα να εξακολουθούμε να υπογραμμίζουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας.

Αντιθέτως, στις εκδηλώσεις προσκλήθηκαν φοιτητές και καθηγητές να καταθέσουν συγκεκριμένες προτάσεις μέσα από τις προσωπικές τους γνώσεις και εμπειρίες, είτε σε μορφή συγκεκριμένων παρουσιάσεων (8 ανά εκδήλωση) είτε μέσα από συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης.

Οι προτάσεις είχαν στόχο να προσφέρουν πρακτικές και ρεαλιστικές λύσεις, βασισμένες στην κεφαλαιοποίηση των θετικών χαρακτηριστικών που διαθέτει η Ελλάδα, και απέδειξαν το ενδιαφέρον που υπάρχει για την χώρα μας, όχι μόνο επιφανειακά ή αποστασιοποιημένα, αλλά μέσα από την ουσιαστική συμμετοχή σε μία ευρύτερη προσπάθεια διαμόρφωσης προοπτικών που απαιτούσε έρευνα, προετοιμασία και συνεργασία ομάδων είτε φοιτητών, είτε καθηγητών.

## ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Από τις συναντήσεις εργασίας και τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- **ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ** | Είναι ξεκάθαρο ότι εξακολουθεί να υφίσταται έλλειψη σωστής και σφαιρικής απεικόνισης αναφορικά με την πραγματική κατάσταση στην χώρα μας. Αυτό αφορά φορείς, οργανισμούς, μέσα ενημέρωσης καθώς και τους Αμερικάνους Ελληνικής καταγωγής που θεωρητικά θα έπρεπε να είχαν καλύτερη πρόσβαση στις εξελίξεις στην Ελλάδα.

Εκτός από το γεγονός ότι τα μόνα μηνύματα που αντανακλώνται μέσα από τα ΜΜΕ είναι τα αρνητικά, παράλληλα μεταφέρεται μία διογκωμένη πλευρά των αρνητικών ιστοριών, του μεγέθους της κρίσης και των κοινωνικών αντιδράσεων. Η βία των επεισοδίων, οι όποιες πολιτικές αστοχίες ή συγκρούσεις, η εμφάνιση ακραίων κοινωνικών προβλημάτων, οι επιλογές μερίδας όσων αντιδρούν να τραυματίζουν με τις πράξεις τους το εμπόριο, τον τουρισμό και την οικονομία καθώς και τα μείζονα προβλήματα διαβίωσης πολλών συμπολιτών μας είναι τα μόνα μηνύματα που περνούν τον Ατλαντικό.

Επίσης, υπάρχει σαφές έλλειμμα σωστής ενημέρωσης αναφορικά με τις θετικές εξελίξεις που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα στο μέτωπο των διαθρωτικών αλλαγών αλλά και τις όποιες επιτυχίες σε θέματα καταπολέμησης διαφθοράς.

Τέλος, δεν φαίνεται ότι υπάρχει ενημέρωση για το πώς οι Έλληνες προχωράμε μπροστά, διαμορφώνοντας λύσεις και προοπτικές σε μία περίοδο βαθιάς ύφεσης. Καινοτόμες επιχειρήσεις στον τομέα των νέων τεχνολογιών, μία ραγδαία αναπτυσσόμενη νεανική επιχειρηματικότητα, γεωργικά προϊόντα τα οποία είναι πλέον ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο, τουριστικές επενδύσεις που επαναπροσδιορίζουν την έννοια της περιφερειακής ανάπτυξης, πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών που παράγουν ουσιαστικό έργο κοινωνικής ευθύνης και διεθνείς βραβεύσεις φοιτητικών ομάδων Ελληνικών πανεπιστημίων για έρευνα και καινοτομία, είναι μόνο λίγα από τα “Repower μηνύματα” που προβάλαμε και ανατρέπουν τα αρνητικά στερεότυπα της χώρας μας, τα οποία όμως ανακαλύψαμε ότι ήταν παντελώς άγνωστα.

- **ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΣΥΝΟΜΙΛΗΤΩΝ** | Όλοι οι συμμετέχοντες ανέδειξαν με τον ένα ή άλλο τρόπο ότι υπάρχει σοβαρό έλλειμμα συνομιλητών, αναφορικά με το ενδιαφέρον για προτάσεις και ενέργειες αρωγής, τεχνικής υποστήριξης ή ακόμα και επιχειρηματικότητας. Αυτό βέβαια σχετίζεται και με την ισχυρή ακόμη γραφειοκρατία και με το σημαντικό βαθμό άγνοιας ή έλλειψης ενδιαφέροντος από στελέχη του δημοσίου τομέα είτε λόγω ανεπάρκειας, είτε λόγω των όποιων σοβαρών δικών τους προβλημάτων ή απογοητεύσεων.

Τέλος, σημειώθηκε η απουσία ενός μηχανισμού που θα ορίζει προτεραιότητες, θα δέχεται και θα διαχειρίζεται προτάσεις και θα συντονίζει την υλοποίησή τους, κάτι το οποίο θα είχε ποικίλα οφέλη και σίγουρα δεν θα προκαλούσε τελικά την αδιαφορία ή απογοήτευση όσων θέλουν και μπορούν να συνδράμουν.

- **ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ** | Όσον αφορά τον τουρισμό, μολονότι αναγνωρίζεται από όλους η σημασία και η βαρύτητα του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος, οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες στις συζητήσεις ανέδειξαν το ζήτημα της έλλειψης σταθερής στρατηγικής, η οποία θα αντιδρά σε νέες τάσεις και συνθήκες της παγκόσμιας αγοράς.

Τονίστηκε η σημασία ρεαλιστικών προσεγγίσεων, ενώ παρουσιάστηκαν προτάσεις που μπορούν να συμβάλουν σημαντικά αλλά και άμεσα στην εθνική οικονομία, όπως η πρόταση προώθησης του προγράμματος “ακόμα μία ημέρα” του Robert Arfel στο Columbia, σύμφωνα με το οποίο – πέρα από τις προφανείς προσπάθειες προσέλκυσης νέων αγορών - θα πρέπει μέσα από την καλύτερη αξιοποίηση των υπηρεσιών και των “προτάσεων/επιλογών” που προσφέρουμε, να επενδύσουμε στο να κρατήσουμε τον επισκέπτη που ήδη έρχεται στην χώρα, μία μέρα επιπλέον.

Η απόφοιτος του Thunderbird School of Global Management (το οποίο αποτελεί το #1 πανεπιστήμιο International Business στον κόσμο) Μαρία Άλκηστη Ηλιοπούλου κατέθεσε μία εξίσου ενδιαφέρουσα πρόταση όπου μέσα από την συμμετοχή των ίδιων των πολιτών και τις καινοτόμες ιδέες και φρέσκιες προσεγγίσεις της νεότερη γενιάς, μπορεί να στηθεί ένας τουριστικός διαγωνισμός ανάμεσα σε διαφορετικές περιοχές ή περιφέρειες. Η κάθε περιοχή θα διαλέξει ένα συγκεκριμένο πεδίο όπου θα ανταγωνιστεί (πχ. αγροτουρισμός, φύση, πολιτισμός, υγεία, γαστρονομία...), και θα έχει ένα συγκεκριμένο διάστημα για να κεφαλαιοποιήσει στο μέγιστο το συγκριτικό της πλεονέκτημα. Οι διεθνείς επισκέπτες της χώρας μας, ανάλογα με τα πεδία ενδιαφέροντός τους, θα μπορούν να κατευθύνονται προς συγκεκριμένους προορισμούς, όπου μέσα από την άμεση διαδικτυακή κατάθεση των απόψεών τους, θα βαθμολογούν ανάλογα τους “διαγωνιζόμενους” προορισμούς. Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να αναβαθμίσει σημαντικά πολλές περιοχές και να προσελκύσει πολλούς τουρίστες συγκεκριμενοποιώντας τα πλεονεκτήματα της κάθε περιοχής και εμπλέκοντας τους κατοίκους να συμμετάσχουν και να ενισχύσουν την ουσιαστική διαμόρφωση του τουριστικού τους προϊόντος.

- **ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ** | Υπογραμμίστηκε η ανάγκη να ενισχυθεί και να υποστηριχτεί η ισχυρή ικανότητα των Ελλήνων στο επιχειρείν ως μοχλός όχι μόνο για να ξεφύγουμε από την κρίση, αλλά και για να διεκδικήσουμε την κεφαλαιοποίηση του υψηλής κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού που έχει η χώρα μας.

Αντίστοιχα τονίστηκε ότι η σημασία της καινοτομίας πρέπει να αναδειχθεί όχι μόνο σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες, αλλά και αναφορικά με κάθε πεδίο επιχειρηματικής δραστηριότητας. Αναμφίβολα οι νέοι χώροι επιχειρηματικότητας (εφαρμογές νέων τεχνολογιών, υπηρεσίες επικοινωνίας, κλπ) έχουν μεγαλύτερες κυρίως οικονομικές προοπτικές αλλά η καινοτομία υπάρχει και στον πρωτογενή τομέα όπως και σε κάθε πεδίο.

- **ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** | Ως θετική εξέλιξη της κρίσης αποτιμήθηκε το γεγονός ότι οι Έλληνες γυρνάνε πίσω στην γη, αξιοποιώντας τις εξαιρετικές σπουδές, τα πτυχία και τα ταλέντα τους σε οικογενειακές επιχειρήσεις αγροτικής οικονομίας επενδύοντας στην υψηλή τεχνολογία και αισθητική για τα προϊόντα τους. Όπως όμως φάνηκε από τις συζητήσεις, υπάρχει και σε αυτή την περίπτωση έλλειμμα ενημέρωσης σχετικά με την στροφή των Ελλήνων στην αγροτική οικονομία.

Επισημάνθηκε ότι υπάρχει σημαντική ζήτηση στην παγκόσμια αγορά για ποιοτικά αγροτικά προϊόντα, όπως αυτά που παράγει η Ελλάδα. Για άλλη μία φορά όμως, λείπει η κατάλληλη υποδομή και οι αντιλήψεις για την σωστή προώθησή τους στις ξένες αγορές, και αυτό μπορεί να ξεπεραστεί επιτυχώς μέσα από την συνεργασία ιδιωτικών φορέων και πρωτοβουλιών και την αξιοποίηση νέων εργαλείων και πρακτικών.

Ως εξαιρετικά παραδείγματα παρουσιάστηκαν πρωτοβουλίες του Ελληνο-Αμερικανικού Επιμελητηρίου αλλά και της εταιρείας ΓΑΙΑ στην Αμερική, όπου αμφότερες έχουν στόχο να υποστηρίξουν νέες προσπάθειες τόσο με γνώσεις όσο και με οικονομικά εφόδια.

Παρουσιάστηκαν προτάσεις σχετικά με την ενίσχυση της επικοινωνιακής προβολής και προώθησης των πωλήσεων μέσα από μηχανισμούς και δράσεις είτε της ομογένειας είτε ευρύτερων χώρων όπως τα πανεπιστήμια. Η σχετική πρόταση από μία ομάδα φοιτητών από το Harvard (Kimon Drakourios, Konstantinos Nestoras, Giorgos Papachristoudis, Dimitrios Tzeranis, Spyros Zoumpoulis) είχε μεγάλο ενδιαφέρον, όπου μέσα από την συνεργασία ιδιωτικών φορέων και πρωτοβουλιών και την αξιοποίηση νέων πρακτικών (διαδικτυακές εφαρμογές προβολής αλλά και χρηματοδότησης όπως το crowdfunding και η κοινωνική δικτύωση), θα μπορούσε να διοργανωθεί μία εκστρατεία μακρόπνοης προβολής των Ελληνικών προϊόντων.

- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ** | Πολλοί από τους συμμετέχοντες σημείωσαν τις προοπτικές ανάδειξης της Ελλάδος ως προορισμό εκπαίδευσης, ενώ τονίστηκε και η σχεδόν απόλυτη αδυναμία συστηματικής προσέλευσης Ελληνικής καταγωγής νέων από όλο τον κόσμο, κάτι που θα ενίσχυε τόσο το Ελληνικό στοιχείο όσο και τις όποιες οικονομικές ή επιχειρηματικές προοπτικές που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν στο μέλλον.

Ο καθηγητής Nicholas Ashford του MIT παρουσίασε σχετική πρόταση όπου μέσα από την αναβάθμιση και την «διεθνοποίηση» του εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδος, θα μπορούσε η χώρα μας να προσελκύσει ξένους φοιτητές και να αναβαθμιστεί η εκπαίδευση σε έναν εξαιρετικά κερδοφόρο τομέα-μοχλό με πολυδιάστατα οφέλη στην απασχόληση, την έρευνα και καινοτομία αλλά και στις προσπάθειες προσέλκυσης συναφών διεθνών επενδύσεων που συνήθως ακολουθούν τα κέντρα γνώσεως. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι στην χώρα μας έχουμε πολλούς χώρους και εγκαταστάσεις του δημοσίου που θα μπορούσαν να αποτελέσουν διεθνή κέντρα εκπαίδευσης και έρευνας, ενώ έχουμε υψηλότερης κατάρτισης ανθρώπινο δυναμικό που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και να κεφαλαιοποιηθεί σωστότερα.

Ειδική αναφορά έγινε σε παρεμφερείς προσπάθειες γειτονικών χωρών, οι οποίες στηρίζονται κυρίως στην οικονομική δυνατότητα μην έχοντας όμως το πνευματικό / ανθρώπινο υπόβαθρο, ούτε τους ισχυρούς ιστορικούς ή πολιτισμικούς συμβολισμούς που φέρει η χώρα μας και οι οποίοι εφόσον προχωρούσαμε σε μία τέτοια προσπάθεια, θα διαδραμάτιζαν σημαντικό παράγοντα επιλογής εάν αναλογιστούμε πόσα πολλά συμβολίζει η χώρα μας για πόσους πολλούς ανθρώπους σε όλο τον κόσμο.

▪ ΥΓΕΙΑ | Αντίστοιχα σημαντική βαρύτητα δόθηκε στον τομέα της υγείας, όπου οι συζητήσεις που έγιναν κινήθηκαν σε τρία πεδία:

- i. Στις προοπτικές αξιοποίησης της υψηλής τεχνολογικής υποδομής (αποτέλεσμα σημαντικών επενδύσεων και προμηθειών τα προηγούμενα χρόνια) αλλά πρωτίστως του υψηλού επιπέδου επιστημονικού προσωπικού για την ανάδειξη της Ελλάδος ως διεθνή προορισμό υγείας.
- ii. Στην ανάλυση, αξιολόγηση, προσαρμογή και πιθανή εκμετάλλευση επιτυχημένων προγραμμάτων εξωτερικού όπως το μοντέλο Aravind που παρουσιάστηκε από τον φοιτητή του Harvard Constantine Tarabanis. Σύμφωνα με το μοντέλο Aravind επιτυγχάνεται η χρηματοδότηση της παροχής υψηλών υπηρεσιών υγείας σε ομάδες πολιτών που δεν έχουν τους οικονομικούς πόρους. Η ανθρωπιστική αυτή πρωτοβουλία θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ιδέα μέσα από την οποία να βρεθούν πρακτικές λύσεις για τα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα λόγω των ελλειμμάτων στον τομέα της δημόσιας υγείας στην χώρα μας. Κατά την συζήτηση που ακολούθησε το κοινό ανέδειξε ποικίλες δράσεις και πρωτοβουλίες οι οποίες έχουν σημαντική δράση και έργο.

Αντίστοιχα όμως ανεδείχθη και η ανάγκη ενός συμβουλίου από ειδικούς οι οποίοι θα καθορίσουν προτεραιότητες όχι βάσει προτιμήσεων ή αισθητικής, αλλά βάσει κρισιμότητας. Αυτές τις προτεραιότητες θα μπορούσαν να ακολουθήσουν όλοι όσοι ήδη προσπαθούν να βοηθήσουν μέσα από ανθρωπιστικές / κοινωνικές πρωτοβουλίες ή μέσα από προγράμματα εταιρικής υπευθυνότητας. Όπως χαρακτηριστικά τονίστηκε σε roundtable συνάντηση με εταιρείες επικοινωνίας και Lobbying στη Washington DC, «δεν αντιλαμβανόμαστε πώς γίνεται ακόμη και σήμερα να υπάρχουν χορηγοί συναυλιών, τη στιγμή που υπάρχουν τόσο πιο σημαντικά ζητήματα».

- iii. Στην ανάγκη αναβάθμισης στις προτεραιότητες της Κυβέρνησης, της Ευρώπης, των δανειστών αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα, των ραγδαία αναδυόμενων ζητημάτων της δημόσιας υγείας, όπως προκύπτουν από δείκτες διεθνών οργανισμών και παρατηρητών, και όπως ενδεικτικά υπογραμμίστηκαν στην σχετική παρουσίαση της καθηγήτριας Christina Zarcadoolas (PhD- CUNY).

Πέρα από τα σημαντικά στοιχεία που παρουσιάστηκαν περιγράφοντας τόσο τα προβλήματα αλλά και την ανεπάρκεια τρόπων αντιμετώπισης, στο συγκεκριμένο θέμα αναδείχθηκε η αδυναμία από ξένους οργανισμούς και ομάδες επιστημόνων να βρουν συνομιλητές γύρω από την δημόσια υγεία στην Ελλάδα, καθώς και διέξοδο από τον λαβύρινθο της γραφειοκρατίας.

Μέσα από μία ιδιαίτερα γόνιμη συζήτηση, αναδείχθηκε η δυναμική και ο ρόλος πρωτοβουλιών - μηχανισμών όπως το RepowerGreece, όπου φέρνοντας κοντά ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, πανεπιστήμια, ΜΚΟ, επιχειρήσεις και απλούς πολίτες, μπορούν να βρεθούν διέξοδοι, συνέργειες και περιθώρια εποικοδομητικών δράσεων, που τελικά να μην χρειάζεται να περάσουν μέσα από την κεντρική διοίκηση και την γραφειοκρατία.

Τέλος, αξίζει να υπογραμμιστεί η απογοήτευση σε σχέση με την στάση των διεθνών οργανισμών που ενώ θεωρητικά βοηθούν την Ελλάδα σε αυτή την δύσκολη περίοδο, φαίνεται να αδιαφορούν μπροστά στα μείζονα ανθρωπιστικά ζητήματα που αναμφίβολα είναι πιο σημαντικά από τα όποια δημοσιο-οικονομικά προβλήματα.

## ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Πέρα από τα παραπάνω, από τις συναντήσεις εργασίας και τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν, ξεχωρίζουν τα ακόλουθα σημεία που θεωρούμε στρατηγικής σημασίας:

- Είναι αναγκαία η **ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ** με σύγχρονους όρους, ανταγωνιστικούς με άλλες χώρες που έχουν εξίσου σημαντικό πολιτιστικό πλούτο, που θα κεφαλαιοποιήσει νέες τεχνολογίες αλλά κυρίως την δυναμική του Ελληνικού πολιτισμού που έχει σε λαούς από όλο τον κόσμο.

Επιπλέον τονίστηκε ότι θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί ο πολιτισμικός-γεωπολιτικός ρόλος της Ελλάδος εν μέσω τρεχουσών εξελίξεων στην ευρύτερη Μεσογειακή περιοχή που βρίσκεται πλέον στο διεθνές προσκήνιο πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά. Η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα για συνέργειες και για την εδραίωση νέων σχέσεων μέσα από την αξιοποίηση της πολιτιστικής διπλωματίας.

- Εξίσου σημαντική είναι η ανάγκη κεφαλαιοποίησης της **“ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ”**, όπου πρέπει να εκμεταλλευτούμε την ικανότητα του επιστημονικού κόσμου της χώρας μας να είναι παντού πρωταγωνιστής. Καθηγητές από τις θετικές, εφαρμοσμένες, κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες τόνισαν – και επιβεβαίωσαν την στρατηγική του RepowerGreece – ότι η Ελλάδα βρίσκεται καθημερινά όπου παράγεται γνώση, όπου ζυμώνονται εξελίξεις και όπου αναζητείται η ιστορική ή φιλοσοφική αλήθεια. Την ίδια στιγμή καθηγητές και ερευνητικές ομάδες μέσα από ελληνικά πανεπιστήμια πρωταγωνιστούν στο διεθνές περιβάλλον χωρίς να αντιλαμβανόμαστε την δυναμική και τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν σε μία προσπάθεια επαναπροσδιορισμού της χώρας μας στις αντιλήψεις της διεθνούς κοινότητας.

- Πρέπει να θωρακιστεί με κάθε τρόπο το βασικότερο ανταγωνιστικό χαρακτηριστικό της χώρας μας που οι περισσότεροι συμφωνούν ότι είναι **ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ** της – είτε είναι υψηλά κατηρτισμένοι επιστήμονες, είτε στελέχη υγείας, είτε κινούνται στον χώρο των νέων τεχνολογιών αλλά και κάθε επαγγελματικής δραστηριότητας, είτε είναι φοιτητές. Το ανθρώπινο κεφάλαιο της χώρας μας είναι ο πραγματικός χρυσός και πρέπει να επενδύσουμε σημαντικά στους ανθρώπους για να ξαναβάλουμε την χώρα μας σε δρόμους ανάπτυξης και ευημερίας. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε πόσο παράλογο είναι να υπάρχουν τόσο Έλληνες στο εξωτερικό που διαπρέπουν και φημίζονται για το επιχειρηματικό, καινοτόμο και δημιουργικό τους πνεύμα, ενώ στην Ελλάδα οι ικανότητες αυτές δεν μπορούν να αναπτυχθούν λόγω έλλειψης κατάλληλης υποδομής, αντιλήψεων ή σσωνος προσπάθειας, αγκυλώσεων που έχουν τις ρίζες τους σε άλλες εποχές και μίας ουσιαστικά επιβράβευσης της μετριότητας αντί της αριστείας.

- Θα πρέπει να λειτουργήσει μία διαφορετική αντίληψη επαναπροσδιορισμού της σχέσης με την **ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ/ΔΙΑΣΠΟΡΑ**, που θα επιτρέψει την αξιοποίηση προτάσεων που σχετίζονται είτε με ανθρωπιστική βοήθεια είτε με οικονομική ανάπτυξη και επενδύσεις, εμπειρίες, γνώσεις και προσβάσεις. Υπογραμμίστηκε εξίσου η τεράστια δυναμική των φιλελλήνων, και ο σημαντικός ρόλος που μπορούν να παίξουν στην διαμόρφωση λύσεων και προοπτικών. Σε αυτό το πεδίο έγιναν πολλές προτάσεις οι οποίες στο σύνολο τους είναι απλές, άμεσες και μπορούν να συμβάλουν ώστε να ενεργοποιηθεί ένα μακρόπνοο σύστημα που θα επικεντρώνεται στην παραγωγή ουσιαστικού έργου και όπου δεν θα περιορίζεται από αναχρονιστικές αντιλήψεις και περιοριστικά συμφέροντα.



## ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τα παραπάνω, προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- Πρέπει να βρούμε τρόπο σωστής και σύγχρονης προσέγγισης αναφορικά με την ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης (ομογενείς, φίλοι, επικριτές). Μία τέτοια προσπάθεια δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο έργου/project για κάποιον “ειδικό” ή “φίλο”.

Οφείλουμε και μπορούμε να ξεπεράσουμε πρακτικές και σκοπιμότητες του χθες και να διαμορφώσουμε μία ομάδα ειδικού σκοπού που θα αποτελείται από εθελοντές ειδικούς σε είδη επικοινωνίας και χώρες ενδιαφέροντος.

- Μολονότι φαινομενικά η Ελλάδα προβάλλεται μόνο μέσα από σκληρές εικόνες βίας ή ανθρώπων που υποφέρουν, υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για τις προσπάθειες που γίνονται για να προχωρήσει η χώρα μας μπροστά. Παράλληλα, υπάρχει ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον για ουσιαστική υποστήριξη με προτάσεις και δράσεις, ενδιαφέρον που οφείλουμε να αξιοποιήσουμε και να μην αγνοήσουμε.

Εάν το βασικό πλεονέκτημα της χώρας μας είναι όλοι αυτοί που ακόμα και στις πιο σκοτεινές ώρες βρίσκουν τον τρόπο να προχωρήσουν μπροστά, τότε το αμέσως επόμενο πλεονέκτημά μας είναι όλοι οι φίλοι μας που είναι πλάι μας. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάσουμε κανένα από τα δύο πλεονεκτήματά μας.

- Οι συζητήσεις επιβεβαίωσαν ότι υπάρχει έντονος σκεπτικισμός αναφορικά με το πολιτικό περιβάλλον, τους “ηγέτες” μας και την ικανότητά τους - ακόμα και σήμερα - να λαμβάνουν αποφάσεις με άξονα την κοινή λογική, τον σεβασμό της αξιοπρέπειας των πολιτών και την αντιμετώπιση των χρόνιων αγκυλώσεων και αστοχιών ξεπερνώντας την μονοδιάστατη ικανοποίηση των όρων της δανειακής σύμβασης ή την επίτευξη κομματικών στόχων.

Χαρακτηριστική ήταν η αποστροφή φοιτήτριας από το NYU που αναρωτήθηκε γιατί ακόμη και σήμερα ανεχόμαστε ένα βιτριολικό ή αόριστο λεξιλόγιο αντί μετρήσιμων προτάσεων που θα επιτρέψουν στο εκλογικό σώμα να σταθεί στο ύψος τους δικαιώματος που μας παρέχει η δημοκρατία.

- Αντίστοιχα, υπάρχει έντονος σκεπτικισμός και ερωτηματικά σχετικά με την αδυναμία αντιμετώπισης των πολύ σημαντικών ζητημάτων στον χώρο της δικαιοσύνης, της ευνομίας και της δημιουργίας ενός σύγχρονου και ξεκάθαρα νομικού πλαισίου επιχειρηματικότητας και κυρίως, φορολογίας.

- Σε σχέση με τον κύκλο των επαφών που είχαμε πραγματοποιήσει τον Μάρτιο του 2012 σε think tanks και πανεπιστήμια στη Washington και τη Νέα Υόρκη παρατηρούμε τα εξής βασικά στοιχεία:

- Υπάρχει μία σαφής στροφή από την αναζήτηση υπευθύνων και ποινών σε μηνύματα λύσεων και προοπτικών. Πιστεύουμε ότι σταδιακά η απογοήτευση ή ο θυμός των φίλων της Ελλάδος αντικαθίστανται από μία ξεκάθαρη βούληση να βοηθήσουν ή τουλάχιστον να επικεντρώσουν το ενδιαφέρον τους σε αυτούς που προχωράνε μπροστά και σε έναν “οδικό χάρτη” έργων και πράξεων.
- Εξίσου, οι περισσότεροι συνομιλητές, τόνισαν ότι πρέπει να διατηρηθεί η στόχευση των υγιών δυνάμεων της κοινωνίας μας στην δημιουργία ενός καλύτερου αύριο όπως αντανακλάται από τις Repower Ιστορίες, ένα αύριο που πέρα από την αδιαμφισβήτητη ιστορική αξία και σημασία της Ελλάδος, πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ικανότητες που έχουμε και τα επιτεύγματα που μπορούμε να φτιάξουμε -- *“μπορούμε να θαυμάζουμε και να τιμούμε την Ελλάδα για όσα ήταν κάποτε αλλά θα την στηρίζουμε για αυτά που μπορεί να γίνει”* μας είπαν.
- Τέλος, είναι σαφές τόσο από τις παρουσιάσεις όσο και από τις συζητήσεις που έγιναν, ότι η εμμονή μεγάλου μέρους από τον χώρο της πολιτικής, της ενημέρωσης και του συνδικαλισμού να αναλώνονται σε ζητήματα που ανήκουν στο χθες, στρέφουν μακριά από την χώρα μας στελέχη οργανισμών, επιχειρηματίες, ακαδημαϊκούς, πετυχημένους ομογενείς 3<sup>ης</sup> ή 4<sup>ης</sup> γενιάς και κυρίως τους νέους – αυριανούς πρωταγωνιστές.
- Όπως ανέφεραν νέοι φοιτητές, “όλοι μας έχουμε πρόβλημα και όλοι μας με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο, είμαστε χρεωκοπημένοι, είτε βρισκόμαστε στην Καλιφόρνια, στο Κάιρο ή την Βαρκελώνη. Αν δεν είναι διατεθειμένοι οι Έλληνες να αλλάξουν δομικά συστημικά ζητήματα που καθορίζουν το αύριο της χώρας τους, πώς μπορούμε να τους βοηθήσουμε εμείς?”

## ΕΠΙΛΟΓΟΣ ... ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΒΗΜΑ

Έχουν περάσει σχεδόν δύο χρόνια από τότε που ξεκινήσαμε να σχεδιάζουμε το RepowerGreece και πλέον είμαστε πεπεισμένοι ότι πρόκειται για ένα πολυδιάστατο εργαλείο, τη δυναμική του οποίου οφείλουμε να κεφαλαιοποιήσουμε.

Είναι φανερό από την μέχρι τώρα πορεία του RepowerGreece ότι μία εκστρατεία δημόσιας διπλωματίας που θα προβάλλει μέσα από γόνιμες συζητήσεις σε διεθνή ακαδημαϊκά ιδρύματα, δεξαμενές σκέψευς και μέσα επικοινωνίας, ιστορίες και μετρήσιμα στοιχεία για την Ελλάδα που προχωράει μπροστά, αποτελεί σημαντικό όπλο για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελλάδας και την αντιμετώπιση των αρνητικών στερεοτύπων. Είναι εξίσου όμως φανερό ότι αποτελεί επιπλέον μία πλατφόρμα συζήτησης, ανάλυσης, σύνθεσης και τελικά συνεργασίας, που φέρνει κοντά επιχειρήσεις, οργανισμούς, κυβερνητικούς φορείς, ΜΚΟ και κριτικά σκεπτόμενους πολίτες, ώστε ανεβάζοντας τον πήχη του δημόσιου διαλόγου και μετατρέποντας την ιδέα σε πράξη μέσα από νέα εργαλεία και πρακτικές, να διαμορφώσουμε ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ λύσεις για τις τρέχουσες προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Αυτή η ικανότητα άλλωστε να ενώσουμε δυνάμεις, να διορθώσουμε λάθη και να προχωρήσουμε με σύγχρονες και εποικοδομητικές αντιλήψεις, αποτελεί και το ισχυρότερο εργαλείο για να επαναπροσδιορίσουμε την Ελλάδα στην αντίληψη της διεθνούς κοινότητας.

Έχοντας πλέον 3 βασικούς άξονες δραστηριοτήτων πρωτίστως στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα, πιστεύουμε ότι η αρχική μας θεώρηση έχει επιβεβαιωθεί δυνάμει των προτάσεων και των συνεργασιών που δεχόμαστε. Η διεθνής κοινότητα αναζητά ένα νέο μοντέλο για να εμπλακεί με την Ελλάδα, είτε πρόκειται για κέντρα διαμόρφωσης πολιτικής ή αποφάσεων, είτε πρόκειται για την τεράστια κοινότητα των φιλελλήνων και ομογενών.

Η χώρα μας έχει έναν ιστορικό ρόλο, διαχρονική αξία και ισχυρό συμβολισμό για την παγκόσμια κοινότητα. Πιστεύουμε ότι μέσα από ρεαλιστικές και πρακτικές θεωρήσεις που δεν θα περιορίζονται στο ένδοξο παρελθόν αλλά θα κεφαλαιοποιούν την ικανότητα όλων μας να διαμορφώσουμε προοπτικές και να συνθέσουμε λύσεις, μπορούμε να προχωρήσουμε μπροστά ακόμα και εν'όψει των τρεχουσών μνημειωδών προκλήσεων.

Πιστεύουμε ότι η πραγματική ευκαιρία που μας προσφέρει η κρίση, είναι να ξαναχτίσουμε τη χώρα μας πάνω σε ένα νέο σύστημα αξιών και προτεραιοτήτων, να ενώσουμε την κοινωνία μας ξεπερνώντας προσωπικά και εφήμερα συμφέροντα και να διαμορφώσουμε ένα αύριο με αξιοπρέπεια, ευκαιρίες και δέσμευση για συλλογική ευημερία.

Με αυτόν τον στόχο συνεχίζουμε την προσπάθειά μας.

Αλέξανδρος Κωστόπουλος

Στον ακαδημαϊκό κύκλο συζητήσεων συμμετείχαν ως ομιλητές οι :

- *Dr. Michael G. Jacobides, Sir Donald Gordon Chair of Entrepreneurship and Innovation London Business School*
- *Dr. Nicholas Ashford, MIT faculty-professor*
- *Robert Apfel, President of Bondholder Group*
- *Maurizio Trevisan, CCNY Provost*
- *Christina Zarcadoolas, PhD- CUNY*
- *Jack Karavanos, PhD- CUNY*
- *Angelo Lampousis, PhD CCNY*
- *Nicolas Prevelakis, lecturer on Social Studies at Harvard University*
- *Dr. Aktina Stathaki, founder of Between the Seas Festival of Mediterranean Arts in NYC*
- *Dr. Zoe A. Pappas, Independent Scholar, Columbia University,*
- *Dr. Marcie Boucouvalas, Virginia Tech Professor, Program Director, Fulbright scholar*
- *Dr. Maria- Alkistis Iliopoulou*
- *Dr. Zoe Kosmidou, Cultural Counselor at the Greek Embassy*
- *Basil Mossaides, Executive Director of AHEPA*
- *Nick Larigakis, President of the American Hellenic Institute*
- *Stephen Flott, Flott & Co.*
- *Robert Ranson - Director, University of Virginia*
- *Ioannis Simaiakis, McKinsey & Company - Washington*
- *Dimitrios Skaltsas, McKinsey & Company - Athens*
- *Christopher Hatzis, Columbia University*
- *Jared Talkin, Columbia University*
- *Amalia Kontesi, Columbia University*
- *Rea Zekkou, Design professional*
- *Lefteris Tsironis,*
- *Katerina Sokou, Journalist*
- *Kathy Gillette-Mallard - Phi Delta Kappa*
- *Spiro Alexandratos, PhD- Hunter College*
- *Ari Kalos, WorldWideGreeks.com*
- *Carla Pacalo – Virginia Tech Ph.D. Candidate*
- *Kimon Drakopoulos, MIT Ph.D. Candidate*
- *Spyros Zoumpoulis, MIT Ph.D. Candidate*
- *Giorgos Papachristoudis, MIT Ph.D. Candidate*
- *Constantine Tarabanis, Harvard '15*
- *Paul Stavropoulos, Harvard '13*
- *Maria Theophanous, Harvard '13*
- *Andrew Theodotou, Georgetown '14*
- *Kostas Nestoras*
- *Dimitrios Tzeranis*
- *Lise Visser*
- *Isabel Sheinman*
- *Alexandros Costopoulos*
- *Melanie Graf*

Λόγω χιονοθύελλας που έπληξε την ανατολή ακτή των ΗΠΑ κατά την διάρκεια του προγράμματος δύο εκδηλώσεις αναβλήθηκαν και θα πραγματοποιηθούν στο προσεχές μέλλον.